

בס"ד כא' כסלו ה'תשע"ח

הדלקת נרות - 16: 17
צאת השבת - 17: 08
רבנו תם - 17: 39

שעון חורף - לפי הלוח המדוייק של "אור החיים"

שנה שמונה עשרה - עלון מס' 891
@ ביום שלישי בערב מדליקים **נר ראשון** של חנוכה.
(אין אומרים תחנון במנחה).
@ בכל שמונת ימי חנוכה, **גומרים את ההלל בברכה**
ואין אומרים תחנון.

אברהם יגל

לעיני **בבאי מוסאי** בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובפרט לאברהם יגל בן רעות נ"י

פפטידיון: "כה אמר"
(עמוס ב')

מרתק - ראו בעמוד 2
סיפור מההפטרה

פרשת וישב

פרפראות לחנוכה

מלניני הפרשה:

- ← קורות יוסף בימי נעוריו: חלומות, קנאה ושנאה.
- ← מכירת יוסף.
- ← יעקב האמין כי חיה רעה טרפה את יוסף, וישב להתאבל עליו.
- ← קורות יהודה לאחר מכירת יוסף.
- ← קורות יוסף במצרים בבית פוטיפר.
- ← יוסף הצדיק עומד בניסיון גדול, יוסף בבית הסוהר.
- ← פגישת יוסף עם שר המשקים ושר האופים ופתרון חלומותיהם.

ו"ישב"או איהו וכלא יכלו דברו לישלום" (ל"ז ד')

יש לבאר על פי מה דאיתא במסכת ברכות (ס"ד): הנפטר מחברו אל יאמר לו לך בשלום אלא לך לשלום. שהרי יתרו שאמר למשה לך לשלום עלה והצליח, דוד שאמר לאבשלום לך בשלום הלך ונתלה. זהו שאמר הכתוב שהשבים היו שונאים את יוסף לא יכלו דברו לשלום. (קול אליהו)

ו"ישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו"

לכאורה, לפי נימוק זה (כי בן זקנים הוא לו) נמצא שהיה צריך לאהוב יותר את בנימין, שנולד אחרי יוסף (ולמעשה בנימין הוא "בן הזקונים" האמיתי. הזקוני מיישב, שהואיל ורחל מתה עם לדת בנימין, היה יעקב פחות קשור לבנימין מאשר ליוסף. נראה שכוונתו לומר, שהקשר חזק יותר עם הבן שאותו מגדלים במשותף עם האשה, כי הבן מבטא עבור הוריו את תוצאת הזוגיות ואת ביטויה.

ו"יתהר ותלד ויקרא את שמו" (ל"ח ג)

לפי המסורה בכל מקום שכתוב **ותהר ותלד** נאמר: **ותקרא**. פרט לשלושה מקומות שבהם לאחר ותהר ותלד נאמר: ויקרא. וסימנו ע"ב: כאן, אצל ער, אצל גרשום (שמות ב') ואצל בריעה (דברי הימים א', ז).

ו"ישראל אהב את יוסף... כי בן זקנים הוא לו..."

בעל הטורים אומר: אותיות "**זקונים**" - מרמזות על חמישה מששת סדרי משנה: ז' = זרעים, ק' = קודשים, נ' = נשים, י' = "ישועות" (כינוי לסדר נזיקין - שבת ל"א). מ' = מועד). וכאשר כותבים: את המילה "**זקונים**" בכתב מלא, הו"ו מרמזת על השישי בסדרי המשנה בסדר "טהרות" - מכאן המסקנה: שיעקב לימד את יוסף את התורה כולה...

דיני חנוכה הרמוזים בפסוקים

בפסוק "**כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת**" (במדבר, ז) אותו קוראים בחנוכה, מרמזים דיני חנוכה.
כ"ף: כ' [אמה] פחות. (להניח נר חנוכה נמוך מכ' אמה).
אח"ת: א' ח' תמנה. (כדעת בית הלל "מוסף והולך").
עשר"ת: עד שתכלה רגל [השוק. (זמן הדלקת נר חנוכה).
זה"ב: ז' זמנו בין השמשות (=תחילת זמנו).
מלא"ה: מ' מצוה להדליק **אצל** הפתח.
קטרת: ק' קרוב **תדליק** ברוח **טפח**. (שיהיה קרוב לפתח טפח).

פינת הניבים והפתגמים

הנה שמע מִזְבַּח טוב = הנה שמע בקול ה' טוב מִזְבַּח.
זבחי שִׁלְמִים = קִרְבָּנוֹת שְׁלוֹם לְאוֹת תְּוָדָה, אֲדָ לֹא לְכַפֵּרֶת חַטָּא.
דוממה: שְׂמוּאֵל שׂוֹאֵל אֶת הָעַם שְׂאֵלָה רְטוּרִית [שְׂאֵלָה הַמְּכֻלָּה בְּתוֹקָה אֶת הַתְּשׁוּבָה הַהִיגוֹנִית]: הַחֶפֶץ לֵה' בְּעוֹלוֹת וְזִבְחִים? הנה שמע בקול ה' טוב מִזְבַּח.
מקור: הַחֶפֶץ לֵה' בְּעוֹלוֹת וְזִבְחִים? ...הנה שמע מִזְבַּח טוב [שְׂמוּאֵל א טו כב]. (ניבונכו)

לעילוי נשמת **אליעזר נתני** בן שרה ויקותיאל ז"ל נפטר כ"ב כסלו תש"ס.
ולעילוי נשמת **מרים נתני** בת תאגי ויוחנן ז"ל נפטרה כא' כסלו תשס"ב.

זכותם תגן בעד ילדיהם ומשפחתם שיזכו לרפואה שלימה הצלחה וברכה, אמן. (בשבת וביום ראשון פקידת שנתם)

הסידור ממשול מדרג עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חיידוש": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

סגולות להצ' חנוכה

חשוב ביותר להשתדל מכניסת חג חנוכה עד צאתו לא להתלונן בכלל ובכל פעם שאתה רוצה להגיד: "אני רוצה ש...". תגיד: "ה', אני מרוצה ש...". כל יום לאחר הדלקת נרות החנוכה:

א. לשבת חצי שעה ליד הנרות הדולקים - ולא לעשות שום מלאכה. להסתכל על הנרות ולהתפלל, חכמים אומרים שיש 36 מלאכים מרחפים שלוקחים ממך פתקאות ומעלים אותם ישירות לקב"ה. כשרואים את האור בחנוכה אנו זוכים מזה לחוכמה ותבונה יתרה.

ב. סגולה לזכות בילדים חכמים וצדיקים, ולזיכרון חזק להדליק בשמן זית דך כתיב.

ג. לשבת מול הנרות ולהביט בשלהבות זה מוחק מראות לא צנועים.

ד. לבקש על הזיווג בערב שבת של חנוכה ולהגיד: "ה' תזכני בבניין שלם".

ה. להגיד כל יום מייד אחרי ההדלקה את הפרקים הבאים בתהלים: צ' (רק הפסוק האחרון) "ויהי נועם", צ"א להגיד את הפרקים האלה 7 פעמים בקול רם ועוד פעם נוספת בשקט, ל', ל"ג, ס"ז, י"ט בצורת המנורה, ק', קל"ג.

"בניד כשתילי זתים" - חינוך

עצות לחינוך הקשר והתקשורת במשפחה ארוחות משפחתיות בלי טלפונים

הנהיגו ארוחות משפחתיות שבהם אין טלפונים ומשתמשים בהזדמנות הזו כדי לשוחח ולשתף אחד את השני. שבו סביב שולחן, הסתכלו בעיניים וסוחרו. אל תוותרו על הזמן הזה ואל תאפשרו לילדים לאכול או לשחק בנייד בזמן הארוחה, כי אתם תפספסו זמן חשוב לשיחה ולקשר ותיצרו הרגלים לא טובים.

ב. לדבר בשפה רגשית

התחילו לדבר בשפה רגשית. כשאתם משתפים מה עבר עליכם במהלך היום או משהו שהפריע לכם ספרו על החוויה הרגשית שלכם. איך זה נתן לכם להרגיש, מה רצינים ומה ציפיתם. כשהילדים משתפים נסו להבין איזה רגש מסתתר מאחורי הדברים. שאלו אותם למשל - "בטח הרגשת עצוב מאוד או מאוהב כשזה קרה, נכון?" או "בטח היית מאוד מתוסכל. אני יודע כמה חיכית לטיול הזה". כך הילדים יתחילו לזהות את רגשותיהם ורגשות של האחרים ולהיות מודעים לעצמם ולאחר.

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון "אברהם יגל" משדר בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

מקום מיוחד לילדים
ביתנו ביתנו חתונה

פרכה והצלחה

למשיה ומזל כהן יזיכו לשנים רבות וטובות ויתברכו ברפואה שלימה, אושר ופרנסה טובה. שיתמלאו כל משאלותם לטובה וברכה וזרע קודש לדור ואביטל כהן

פרכות ואיחולים לפסיים

לעמי וזיה לקטווי לרגל הולדת הבה יה"ר שתגדל כאימותנו הקדושות שרה רבקה רחל ולאח, תזכו לחופתה שתצליח בכל דרכיה וברכה והצלחה ליעקב מוסאי ונורית ארי ליעקב ופנינה לקטווי שירנו נחת מיוצאי חלציהם

פרכה והצלחה

לזריה ואורלי הובב שיתברכו ברפואה שלימה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות בפרנסה טובה הם ובני ביתם וזרע קודש במהרה לעדיאל ולינוי

כל הישועות והברכות

לרחל ואברהם אצחייק שתזמו לסעודה הרביעית בלוויין זכות השיעור בלוויין וזכות מרן עובדיה יוסף זמ"ל תגן בעדם שיתברכו ברפואה שלימה, בפרנסה טובה, שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה לזיווג הגון למשה בן רחל הי"ו ולע"י אליעזר ומרים נתני ז"ל

פרכות ואיחולים לפסיים

לאושרי ואביה לבנון לרגל הולדת הבה יה"ר שתגדל כאימותנו הקדושות שרה רבקה רחל ולאח, תזכו לחופתה שתצליח בכל דרכיה וברכה והצלחה לילדינו ולו ואסתו דווי ולמוסאי לבנון שירנו נחת מיוצאי חלציהם

פרכות ואיחולים לפסיים

לרחמים ונעמה גולבריי לחולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומשעיו, שיתברך בכל מילי דמיטב שתזכו לשנים רבות וברכה והצלחה ליגאל ושרה גולבריי הי"ו ולאירית שטדלר הי"ו שירנו נחת מיוצאי חלציהם

פרכות ואיחולים לפסיים

זמני התפילות בחנוכה בבית הכנסת "אוהל מועד" יבנה 16: 10 - תפילת מנחה, 16: 40 - הדלקת החנוכה, ערבית וחלוקת סופגניות. בערב שבת פרשת "מקץ" מנחה מוקדמת 12: 30 בשעה

פרכה והצלחה

לשמואל ויהיה אהרני שזיכו לבנים זכרים במהרה ויתברכו ברפואה שלימה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות בפרנסה טובה הם ובני ביתם לשנים טובות ונעימות וברכה והצלחה לבנותיהם

פרכה והצלחה

ל"קול יוון וקול אמה, קול חנן וקול לב" מזל טוב ואיחולים לבניי מייכאל ומרים דורי הי"ו מואיר ומלכה מעטוק הי"ו לנישואי גבריאל עם רוזיה יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. "ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"

פרכה והצלחה

למרדכי ומלכה ירמיהו על הסינע לזיכוי הרבים שיתברכו ברפואה שלימה ובפרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות ויררו נחת ושלווה מיוצאי חלציהם

פרכה והצלחה

למנחה הרבים אפרים עובדיה שזיכה לרפואה ולפרנסה טובה שיתגשמו כל משאלות ליבו לטובה לשנים רבות וטובות בנחת ואושר ושלווה

פרכה והצלחה

לז"י והבה יצחק ניר שיתברכו ברפואה שלימה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות בפרנסה טובה הם ובני ביתם לשנים רבות וטובות ונעימות ויררו נחת מכל יוצאי חלציהם

פרכות ואיחולים לפסיים

לאיראל ויהיה ווסקוביניק לרגל הולדת הבה יה"ר שתגדל כאימותנו הקדושות שרה רבקה רחל ולאח, תזכו לחופתה שתצליח בכל דרכיה וברכה והצלחה לדובי ומל ווסקוביניק לאירית מייטל עובדיה שירנו נחת מיוצאי חלציהם

פרכה והצלחה

לע"י הצנועה והענוה שרה ניר בת מרדכי וביני ז"ל כ"י כסלו פקידת שנתה שתמליץ טוב בעד משפחתה

פרכה והצלחה

לע"י הצנועה והענוה שרה אליאס בת מרגלית ז"ל כ"י כסלו פקידת שנתה שתמליץ טוב בעד משפחתה

פרכה והצלחה

לע"י הצנועה והענוה רחמים נ"י בת מאיר ז"ל כ"ה כסלו פקידת שנתו שיתמליץ טוב בעד משפחתו

שבת שלום ומבדר

רפואה שלימה והחלמה מהירה לכל החולים ובכללם -:

שלמה לארי בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו ישראל פרגי רפאל בן מרים הי"ו נוראי-חנניה בן דינה ומייכל הי"ו באבאי אבאבאי בן מורורי הי"ו יהונתן אריאלי בן שרה הי"ו יאה אלעזר בת חנה מנב"ת נאית יעקובי בן גולשן מנב"ת	אברהם יגל בן רעות הי"ו ניסים דויד בן שרה הי"ו יצחק נאמן בן שרה הי"ו שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת נעימה שלומזדה בת מרים מנב"ת חנה דויד בת שרה מנב"ת דינה מוסאי בת חנה מנב"ת לידה הונו בת מרי מנב"ת דליה ניסימי בת גורג'יה מנב"ת רזיה סינדני בת חנה מנב"ת	לירן מלכה ז"ל בן ריטה שתחיה משאלה עזרא נאמן בן חנוס ז"ל שמואל אברהם בן גולשן ז"ל יוסף כרמי בן רחל ז"ל נפתלי דהן בן רבקה ז"ל משיח אליאס בן רחל ז"ל דוד נתנן בן מרים ז"ל חיים אטון בן לויזה ז"ל	מרדכי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו	בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות חנוכה

א. כל השמנים והפתילות כשרים לנר חנוכה, ושמן זית מצוה מן המובחר, וכן מצוה מן המובחר לעשות את הפתילה מצמר גפן ואף על פי שגם נרות שעוה כשרות להדלקת נרות חנוכה, עיקר המצוה בשמן, הואיל והנס קרה בשמן בבית המקדש.

ב. צריך להזהר מאוד בהדלקת נרות חנוכה, כי המצוה חביבה עד מאוד, לפרסם את הנס בהודאה לה' יתברך על הניסים שעשה לנו, והעושה כן זוכה לבנים תלמידי חכמים.

ג. כמה נרות צריך להדליק בחנוכה? מעיקר הדין די בנר אחד לכל בית ובית מישראל, בין שבני הבית מרובים, ובין שהם מועטים, ואולם נהגו להדר במצוה זו שבלילה הראשון צריך להדליק נר אחד לכל בני הבית, מכאן ואילך מוסיף והולך נר אחד לכל לילה, עד שבלילה האחרון שמונה נרות, ואפילו בני הבית מרובים לא ידליקו יותר.

ד. מצות הנחת נרות חנוכה, היא בתוך עשרה טפחים (80 ס"מ) מקרקע הדירה, ואם הניח למעלה מעשרה טפחים יצא, ויש להניח למעלה משלשה טפחים, ואם הניח למעלה מעשרים אמה מקרקע הדירה, לא יצא אף בדיעבד, (כל אמה 48 ס"מ) וצריך לכבות את נרות החנוכה ולהניחה במקום כשר ויחזור וידליקנה, אך לא יברך שנית.

ה. הדר בעליה, מצוה שייח נרות חנוכה בחלון או במרפסת, הסמוכה לרשות הרבים, כדי לקיים פרסומי ניסא, וטוב להניח נרות חנוכה בתוך פנס של זכוכית ולהעמידם באוויר המרפסת כדי שיראו העוברים ושבים שברשות הרבים. ואם הוא גר בקומה שהמרפסת גבוהה מקרקע רשות הרבים עשרים אמה, (9.60 מטר), יניח הנרות בפתח הדירה מבפנים, הואיל ואין בזה היכר כל כך לבני רשות הרבים.

ו. מצוה להניח נרות החנוכה בטפח הסמוך לפתח משמאל הכנס, כדי שתהיה המזוזה מימין, ונרות חנוכה משמאל, וכשהוא נכנס ויוצא, הרי הוא מוקף במצוות, וביחוד כשנכנס בטלית קטן מצוייצת כהלכתה, אשר עליו יכוון מה שכתוב "והחוט המשולש לא במהרה ינתק".

ז. אין מברכים בבית הכנסת על הדלקת נרות חנוכה, אלא בעשרה שאז הוא פרסום הנס, ויש אומרים שהקטן מצטרף למנין עשרה בבית הכנסת, וטוב שהוא בעצמו יברך וידליק, ונראה שנים מצטרפות למנין עשרה להדלקת נרות חנוכה שבבית הכנסת, ובפרט כשיבואו אחר כך עוד אנשים ויהיה מנין.

ח. נכון להתפלל מנחה בערב שבת מוקדם, כדי שידליקו נרות חנוכה אחר תפילת המנחה, אולם כל זה אם הוא מוצא בנקל מנין מתפללים מנחה מבעוד יום בערב שבת, אבל אם אין נמצא בנקל מנין שמתפללים מבעוד יום, אל יתפלל מנחה ביחידות כדי להקדימה להדלקת נרות חנוכה, אלא ידליק נרות חנוכה תחלה, ואחר כך ילך לבית הכנסת להתפלל מנחה בציבור. [ולפיכך באי בית הכנסת החוששים שיבואו יחידים להתפלל ביחידות, גאי יקדימו את תפילת מנחה מבעוד יום, עדיף להתפלל מנחה כדרכם מידי ערב שבת].

ט. נרות חנוכה שמדליקים בבית הכנסת, מניחים אותם בכותל דרום של בית הכנסת, זכר למנורה של בית המקדש שהיתה בדרום ההיכל, ונוהגים להניחם בבית הכנסת במקום גבוה לפרסום הנס. ויש נוהגים לסדרם בין מזרח למערב, ויש נוהגים לסדרם בין צפון לדרום, וכן היה המנהג בירושלים.

י. ראש חודש טבת שחל להיות בחול, מוציאים שני ספרי תורה, וקוראים שלשה עולים בפרשת ראש חודש, ומתחיל "צו את בני ישראל", והרביעי קורא בשל חנוכה בנשיא של אותו יום.

יא. שמונת ימי חנוכה קודם "שיר של יום", אין לומר: "השיר שהיו הלויים אומרים על הדוכן", אלא אומרים: "היום כך וכך בשבת", ומתחילים באמירת "שיר של יום". ויש נוהגים לומר אחר "שיר של יום", "מזמור שיר חנוכה הבית לדוד".

יב. גומרים ההלל בחנוכה מפני שמקבלים הארה מחג הסוכות. כשם שבסוכות גומרים ההלל בכל יום, כך בחנוכה וכן כל יום נבדל מחברו במספר הנרות שלו, וכאילו התרחש בו נס מחדש.

הידעת? סיפור מההפטרות הפטרת וישב: "כה אמר" (עמוס פרק ב')

בפרשתנו: לאחר שהשבטים השליכו את יוסף לבור על חלומותיו, החליטו האחים למכור את יוסף לישמעאלים תמורת עשרים כסף.

בהפטרות מזכיר עמוס הנביא כמשל את מכירת יוסף. "על מכרם בכסף צדיק ואביון בעבור נעלים". עמוס הנביא היה משבט אשר, והוא היה עשיר מאד ועסק ברעיית צאן. כמו שנאמר "ויקחני ה' מאחורי הצאן ואמר אלי לך הנבא על ישראל" (עמוס ז'-טו') והתנבא בתקופת בית ראשון כשמלך ירובעם בן יואש על ישראל, ועוזיהו מלך על יהודה. בזמנו ממלכת ישראל הגיעה לפריחה כלכלית ומדינית. גדל כוחם של העשירים, שעשקו את העניים. המצוות שבין אדם לחברו נרמסו, והרמה המוסרית הייתה בשפל המדרגה. העניים נאלצו להלוות מהעשירים בריבית גבוהה, וכאשר לא היה להם לפרוע את החוב היו העשירים גוזלים את שארית רכושם ומוכרים את העניים לעבדות. ועוד בחסות השופטים אשר הטו את הדין בעבור שוחד שקיבלו מהעשירים. מפרש המלבי"ם על הפסוק "על מכרם בכסף צדיק ואביון בעבור נעלים" אלו הדיינים והשופטים. והנביא אומר לעם ישראל שהמצב הטוב הזה לא ימשך הרבה זמן, כי גלגל חטאיכם ה' יביא עליכם פורענות על חילול שמו יתברך. וכן על שכל הנביאים הוכיחו אתכם ללכת בדרכי ה' ולא שמעתם בקולם. ולמה ה' מגלה את סודו לנביאים שיעניש את העם החוטא? בכדי להוכיחם שיחזרו בתשובה כי ה' אוהב את עמו ישראל. הנביא אומר לעם ישראל "אריה שאג מי לא יירא", פרוש: כשיש טרף, האריה שואג. כך כשיש חטא ה' מגיב, והעם מתעלמים מהעונש. הם במצב של "וישמעו ישראל ויבעטו". עמוס התנבא לא רק על עם ישראל אלה גם על דמשק, עזה, צור, אדום, ובני עמון, ומואב. והמיוחד בנבואתו של עמוס שהוא משתמש במשלים ובדימויים. ועל כל נבואה ונבואה הזכיר את החטאים שעשו "על שלושה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו". על שלושה - אלו עברות חמורות עבודה זרה, גילוי ערוה, ושפיכות דמים. ועל ארבעה זה חמס - על זה נגזר דינם כמו בדרך המבול, כי ה' שונא חמס. וכל מלאה הארץ חמס מפניהם" (רד"ק). המדרש שואל א. מדוע עמוס התנבא על כל העמים תחילה ובסוף על עם ישראל? ב. למה בכל הנבואות מזכיר על שלושה ואחר כך על ארבעה? תשובה: א. כדי שהגויים לא ישמחו שה' מעניש את עמו, כי הם יותר גרועים ויקבלו את עונשם. ב. ה' מזהיר ואחר כך מעניש ושלוש פעמים ה' ממתין אבל ארבעה זה כבר חזקה. סיכום: הנביא מתרע: כמו בקנאת האחים שמכרו את יוסף נענשו וירדו למצרים, כך בניהם עם ישראל ממשיכים בשנאת אחים, וזה יוביל לפורענות וגלות. (בציפיה לגאולה ג.י.פ.)

"בזכות הנרות"

בביתם של חגי ואורית לא שרר שלום בית, בלשון המעטה. הוויכוחים לפעמים הרקיעו שחקים. אצל זוג חוזרים בתשובה הנמצאים בראשית דרכם לא תמיד ברורה הדרך, בעיקר כיצד מחנכים ילדים. נכון, הילדים הם בגיל רך יחסית, אבל ההחלטות איך לחנך, איפה להגיב, היכן להבליג, מתי להעניש מתי להזהיר ולנזוף. מייצרות כל הזמן מחלוקות ופולמוסים גם לאוזני הילדים הנדהמים ולעיניהם. אם אתם רוצים לדעת מה שורש המחלוקת, אזי נשים אותו חד וחלק על השולחן. היא אישה משכילה, יש לה שני תארים אקדמאיים ובמקצועה היא מרצה בכירה במכללה מפורסמת. בעלה חגי הוא משכיל פחות ממנה, אבל חוכמת החיים שלו איננה קוטלת קנים. הוא טכנאי מקררים מיומן וזריו המוסר נפשו לכל קריאה ואזעקה, וכאשר הוא מבחין בבתיים דלים ובמשפחות עניות הוא מוותר על שכרו. ומכאן הוויכוחים. אורית בטוחה שהיא מבינה בחינוך הרבה יותר מחגי, ויעידו התארים האקדמיים. חגי סבור שהיא אומנם משכילה אבל שיטותיה ונטיותיה עדיין אינם מיושרות עם דעת התורה הטהורה, שהיא הרי אינה שואלת שאלות מהותיות על חינוך הילדים אלה עושה לפי הבנתה. השקט הנפשי לא היה מצוי בביתם, כאשר אורית מנצלת את יכולתה השכלתנית להכניע את בעלה, כך כתב שלמה המלך במשלי: "חוכמות נשים בנתה ביתה, ואיוולת בידה תהרסנה".

באחד מימי החנוכה נסעה אורית במכוניתה לכיוון ביתה לאחר יום הרצאות עמוס. מיד בכניסה לעיר היא הבחינה בעשן העולה מהמנוע. היא עצרה את המכונית סמוך לתחנת דלק וכיבתה את המנוע, מבוהלת. אחד המתדלקים התנדב לסייע לה, פתח את מכסה המנוע וחיטט שם, הוסיף שמן, חיזק ברגים ומתח חוטים. "תני למכונית להתקרר" יעץ לה ובעוד חצי שעה תוכלי לנסוע". אורית הודתה לו. חצי שעה פנויה לפניו, והנה עיניה שלט מאיר עיניים בית הכנסה "שונה הלכות". הגבאי עמד בחוץ וליקט עוברים ושבים למניין.

אורית נכנסה ועלתה בגרם המדרגות לעזרת הנשים. היא הביטה בשעונה, אתפלל מנחה אתניע את הרכב ועוד אספיק להגיע להדלקת נרות. תפילת מנחה הסתיימה ואורית פנתה לרדת כשלתע שמעה את קולו של רב השכונה, ראובן אילני, העומד לשאת מספר דקות דברי תורה בן מנחה לערבית.

"רבותי, האם אתם מעלים בדעתכם שיהודי יקום בבוקר ויגיד לאשתו: "תראי שושנה, אני לא מרגיש טוב, עשי לי טובה, תניחי במקומי תפילין..." המתפללים פרצו בצחוק רועם, והפתיה הזה מצא חן בעיני אורית, שהחליטה להישאר בעזרת הנשים עד תום הדרשה. "בהחלט מגוון לחשוב שאישה תחליף את בעלה בקיום מצוות, לא יעזור שום דבר, למרות שהאישה והבעל הם גוף אחד, נשמה אחת. רב המצוות מוטלות על הבעל, ואין אשתו יכולה להחליף אותו, אבל יש מצווה אחת שהאישה יכולה להחליף את בעלה בגאון, בשמחה ובטוב לבב, בהדלקת נר חנוכה. הבעל יכול להיות בשירות מילואים, עדיין במקום עבודתו, או תקוע בפקק תנועה. אשתו לוקחת את

החנוכייה, ממלאה את החנוכיה בשמן, מסדרת את הפתילות, מביטה בשעון ובדיוק בצאת הכוכבים תברך ותדליק. הנרות דולקים כאן בבית והבעל יוצא ידי חוב אפילו שהוא בחו"ל. לא יאומן. מדוע?

ובכן קהל קדוש. חז"ל מכנים את מצוות הדלקת הנרות "מצוות נר איש וביתו" ואין ביתו אלא אשתו. זו מצווה המוטלת על שניהם, ומה מיוחד בה שהבעל והאישה יכולים לחפות זו על זה? ובכן חנוכה הוא חג החינוך. בעבר חנכו את המזבח, את בית המקדש, כיום עושים חנוכה בית, וכאשר חונכים את הבית לראשונה, מה רוצים? רוצים שהבית יהיה מאיר וכלל ידוע הוא שהדבר הראשון שעושים בבית עושה רושם גם לעתיד לכל החיים בבית. הדלקת נר חנוכה נועדה להקרין לרשות הרבים שלכאן לא מכניסים את החושך היווני, כאן מאירים בנר מצווה ותורה אור. אבא ואימא בבית יהודי יודעים שזוהי מטרה משותפת שנעשית בצוותא כאיש אחד בלב אחד.

הם מצווים כל הזמן לעסוק בחינוך הילדים, כלומר, להחזיר בהם אור, אור של יהדות. כשהבעל נעדר זו האישה, וכשהאישה נעדרת זה הבעל. הדלקת הנרות בבחינת מוסיף והולך כבית הלל היא ביטוי להארה המשותפת של בני הזוג שחייבים ביחד לעסוק בחינוך ברוח החשמונאים מוסרי הנפש להוסיף עוד אור.

אוזניה של אורית כאפרכסת. הדברים פשוטים בתכלית ולכן חז"ל תיקנו שאשתו היא ביתו, ותכל גם להדליק נר במקום בעלה, והיא כמו מאותתת יחד איתו את הדרך העולה למקדש. החשמונאים, שידעו שלחנך זו משימה משותפת, היא סוד קיומו ונצחיותו של הבית היהודי.

אורית לא הייתה זקוקה ליותר, היא ירדה בזריזות בגרם המדרגות התניעה את מכוניתה, ניגבה דמעה קטנה והרהרה בלבה, מעתה אהיה שותפה של בעלי, יחד נחנך את ילדינו לאור הנרות של נשות ישראל הקדושות מדור דור, ביחד".

לפעמים דרשה קטנה בין מנחה לערבית, כזו שנאמרת לפעמים במרוצה, שלא נותנים עליה תשומת לב רבה, יכולה לחולל נפלאות, כי הלוא מלך מלכי המלכים הוא זה שמחליט איזו מילה פועלת על הלב ומהו התזמון הנכון. (קובי לוי, "העיתונאי")

סִגְוֹלוֹת טוֹבוֹת לַחֲנוּכָה

- החנוכייה היא זכר למנורת המקדש. ולכן, אומר החיד"א, אם רוצים שכל הסגולות שהיו במנורה יחולו על החנוכיה - בניס צדיקים, זיכרון, ראייה טובה, בריאות הנפש והגוף, **חייבים שמן זית מעולה.**

- אומרים חז"ל: הרגיל בנר - יהיו לו בנים צדיקים. כותב ה"בן איש חי": **"הרגיל" - גימטריא רמ"ח** אברים של הגבר, **"בנר" - רנ"ב** אבריה של האשה.

- "ארוממך" - אם אדם מרגיש שנפשו מסוכסכת, או יש לו בבית מישהו מדוכדך, עצוב, חולה נפש לא עלינו, בכל פחדים - יש לעמוד מול הנרות, סגולה לרפואת הנפש. **נפ"ש**, ראשי תיבות: **נר, שמן, פתילה.**

- לומר את הפסוק האחרון של פרק צ' בתהילים, שבע פעמים בקול ופעם אחת בשקט. מי שעושה זאת זוכה לכך שכל המזיקים מתרחקים מגופו ומנפשו.

- לומר את פרק צ"א כולו (ישב בְּסֵתֶר עֲלֵיוֹן). שבע פעמים בקול והפעם השמינית בשקט.

- לומר פרקים: ל', לג', סז' (בצורת המנורה), יט', ק', קלג', קיא', קיב', קכד', קני ולבסוף "אנא בכח..."